

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 34P/163/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1623202843
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1623202843.2

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako rodičia, dieťa rodičov: matky A. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/X, E., t.č. bytom B. C. XX, A. a otca F. E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/X, E., zast. JUDr. Ľubicou Sopkovou, advokátkou, so sídlom Pribinova 3, Malacky, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu a nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 15.12.2023 sa otec maloletého domáha vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne do skončenia konania vo veci samej zveril maloletého do jeho osobnej starostlivosti, matku zaviazal platením výživného na maloletého vo výške 100 Eur mesačne s upravil styk maloletého a matky tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloleťm každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 13:30 hod. do nedele do 17:30 hod. Otec súčasne s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podal aj návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo veci samej, v ktorom sa domáha zverenia maloletého do svojej osobnej starostlivosti, úpravy výživného a styku.

2. Svoj návrh odôvodnil otec tým, že rodičia maloletého A. sú bývalými manželmi, pričom ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 9P/50/2023-59 zo dňa 11.07.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.07.2023, podľa ktorého boli maloleté deti B., E., A. a A. zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Napriek skutočnosti, že od rozvodu manželstva uplynulo len pár mesiacov, otec je nútený podať tento návrh, keďže striedavá osobná starostlivosť nie je na prospech maloletého. A. je už od 12.11.2023 nepretržite v starostlivosti otca, pričom k matke odmieta ísť aj čo i len na pár dní, napríklad na víkend. Pravdou ale je, že matka sa o maloletého nijako neusiluje, dokonca keď príde pre deti a A. ani nevyjde von pred dom, matka nepríde za A. dovnútra, ani sa nijako nesnaží zistiť príčinu, prečo k nej nechce ísť, jednoducho podľa názoru otca nejaví o neho žiadny záujem. Otec ho pritom zakaždým pripravuje na odchod k matke, motivuje ho, avšak táto jeho snaha neprináša želaný výsledok a maloletý odmieta čo i len vyjsť pred dom za matkou. Keďže ani matka nepríde dovnútra do domu za A. a naloží do auta ostatné dve deti a odíde, A. je už viac ako mesiac nepretržite u otca. Najväčší problém vidí otec v tom, že matka maloletého s ním nekomunikuje a všetky veci sa snaží riešiť cez deti. Keď sa prvý raz stalo, že A. v nedeľu 19.11.2023 odmietol ísť k matke, v tento deň matka meškala, ale napísala to len E. a až o 17:25 hod napísala správu aj otcovi, pričom ani jednému neuviedla, že bude meškať až 2 hodiny. Takýto spôsob komunikácie považuje otec za absolútne nedostatočný, pre maloleté deti stresujúci a zaťažujúci, keď majú namiesto rodičov zabezpečovať ich vzájomnú komunikáciu, prípadne byť svedkami hádok rodičov. Vzniknutá situácia otca mrzí a snaží sa vychádzať matke v ústrety, aby jej pomohol vylepšiť jej naštrbený vzťah s maloleťm, avšak matka akoby rezignovala a nemá záujem situáciu riešiť. Otec napríklad očakával, že keď syn odmietol ísť v nedeľu k matke, matka si po neho príde v pondelok, avšak matka sa celý týždeň otcovi vôbec neozvala

a ani si neprišla pre syna, dokonca sa nepokúsila zobrať si ho k sebe ani na víkend. Maloletý svoj odmietavý postoj voči matke vysvetlil otcovi tak, že matka ho „udala“ na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, že sú s ním výchovné problémy, a preto sa jej bojí. Matka totiž maloletému rozpráva, že na neho nabudúce zavolá policajtov, keď ju nebude poslúchať, alebo že zavolá na neho nejakého „uja, ktorý si to s ním príde vybaviť“ (keď pokazil výťah). Je síce pravda, že s A. skutočne sú (resp. v tom čase boli) výchovné problémy a takmer denne dostával v škole poznámky, avšak najmä počas týždňov, kedy bol maloletý A. v starostlivosti matky. Počas týždňov, kedy bol A. u otca, poznámok dostával pomenej a za posledný cca mesiac, kedy je A. vo výhradnej starostlivosti otca, nedostal žiadnu poznámku a začal dostávať pochvaly! Otec sa pritom pravidelne informuje na prospech a správanie syna A. a učitelia skutočne uvádzajú, že spozorovali v správaní A. výraznú zmenu k lepšiemu. Maloletý A. v súčasnosti navštevuje 5. ročník cirkevnej základnej školy v A.. Vzhľadom k tomu, že má kamarátov v E., kde od narodenia býva, maloletý prejavil záujem prestúpiť na základnú školu do E.. Otec teda s maloletým túto školu navštívil a otec podal žiadosť o prestup A. na túto školu dúfajúc, že zmena prostredia prinesie skľudnenie situácie a maloletému prospíše. Matka však so zmenou školy nesúhlasila a ihneď kontaktovala riaditeľku školy a oznámila jej, že s prestupom nesúhlasí. Maloletý A. sa otcovi opakovane sťažoval, že sa mu matka nijako nevenuje, neumožňuje mu navštevovať ním vybraný krúžok, netrávi s ním ani so starším E. Žiadny voľný čas, nepripravuje im žiaden program, a to ani cez víkendy či prázdniny, nevarí im (varí väčšinou jej mama, s ktorou býva v spoločnej domácnosti), nebola s nimi na žiadnej dovolenke. A. by pritom potreboval „vybiť energiu“, chcel by chodiť na hokej, ktorý miluje, avšak matka otcovi povedala, že „ona ho tam vozíť nebude“, keďže tréningy bývajú 3-krát do týždňa. Jediný, o koho matka podľa slov maloletého javí aspoň nejaký záujem, je maloletá A., ktorú matka občas niekam zoberie. Naproti tomu sú obaja chlapci (E. aj A.) celé dni zavretí v A. v byte ich starej matky zo strany matky, keďže všetkých svojich kamarátov majú v E. a v A. nemajú s kým ísť von. Maloletý A. aj E. sa otcovi často sťažovali, že sú celé dni zavretí doma, zatiaľ čo matka je často preč, keďže máva hodiny pilatesu a okrem toho sa venuje svojmu novému priateľovi. Matka pritom údajne (podľa vyjadrení detí) chodíva preč z domu aj vo večerných hodinách. Naproti tomu u otca obaja chlapci chodievajú von za svojimi kamarátmi, pričom v poslednom čase začal A. tráviť viac času (keď je u otca) vonku s kamarátmi a nie je zavretý doma s telefónom alebo pri hre na Playstation. A. u otca začal z vlastnej iniciatívy otcovi pomáhať s domácimi prácami ako je kosenie trávy, odhadzovanie snehu, vysávanie popadaných listov zo stromov, atď. V prípade zdravotného problému detí, matka toto nijako nerieši, a to ani vtedy, ak problém nastal v čase, keď dieťa bolo týždeň u nej. Všetky návštevy u lekárov s deťmi musí absolvovať otec, keď deti prídu k nemu. Otec teda z vyššie popísaných dôvodov (najmä však odmietanie A. odísť na stanovený týždeň k matke) navštívil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Malackách, kde s ním bol spísaný úradný záznam s tým, že pokiaľ bude táto situácia pretrvávať, má zvážiť podanie návrhu na zmenu zverenia maloletého A.. Otec si uvedomuje, že je bežným javom, ak sú deti spočiatku po rozchode rodičov zmätené a treba im poskytnúť dostatok času, aby sa s touto situáciou mohli vysporiadať. Keďže ale matka maloletého s otcom nekomunikuje, maloletému sa nevenuje a maloletý sa doslova cíti, že jej je na príťaž, nie je možné riadne vychovávať maloletého v takejto atmosfére. Za tejto situácie nie je možné pokračovanie v striedavej osobnej starostlivosti, ktorá maloletému viac ubližuje ako prospieva. S maloletým A. sú dlhodobo výchovné problémy, ktoré zrejme prerástli do momentálnej situácie. Kolízny opatrovník v poslednom úradnom zázname zo dňa 04.12.2023 uvádza, že je potrebné sociálne poradenstvo a práca s rodinou, s čím otec súhlasil. Vzhľadom k tomu, že súčasná situácia je neutržateľná a maloletý k matke napriek všetkým otcovým snahám odmieta ísť, máme za to, že je potrebné zmeniť rozhodnutie súdu o zverení maloletého A.. Ďalším problémom v dôsledku absentujúcej komunikácie rodičov je skutočnosť, že matka nejavila pred začiatkom školského roka absolútne žiadny záujem o to, či maloletý E. má zabezpečené cestovanie na strednú školu do G., či má zabezpečený lístok a preukážku na vlakovú a mestskú hromadnú dopravu, či vie, ako sa do školy vôbec má dostať. Všetky tieto záležitosti, týkajúce sa nástupu E. na strednú školu zariadil a uhradil otec sám. Matka sa ani len nespýtala, či majú deti pred začiatkom školského roka všetko pripravené, prípadne či im treba niečo zabezpečiť. Po začiatku školského roka otec kontaktoval matku s výzvou na úhradu polovice nákladov na všetky tieto potreby detí, keďže matka poberá na všetky 3 deti nielen rodinné prídavky, ale aj daňový bonus, avšak matka na jeho výzvu odmietla uhradiť polovicu týchto nákladov. Rovnako tak v prípade akéhokoľvek problému či nepredvídateľnej situácie sa škola automaticky obracia len na otca, keďže všetko v súvislosti s deťmi stále rieši otec. Komunikácia medzi otcom a matkou ohľadom maloletého A. nie je dobrá, navyše rodičia spolu takmer vôbec nekomunikujú, a aj to len prostredníctvom detí, čo je absolútne nevyhovujúce. Matka odmieta konštruktívnu debatu a každý otcov pokus o rozhovor sa skončí hádkou. Matka nie je ochotná dohodnúť sa s otcom ani na banálnych veciach, ako je nákup oblečenia či školských pomôcok. U otca má maloletý vybudované nepochybné

lepšie podmienky na výchovu a všestranný rozvoj, je na prostredie u otca zvyknutý, až doteraz tam celý svoj život vyrastal a považuje ho za svoj jediný domov a istotu, otec sa mu venuje, pripravuje mu program, trávia spolu všetok voľný čas. A. je v citlivom adolescentnom veku a rozdiely vo výchove a vzájomné nekomunikovanie medzi rodičmi mu spôsobujú v živote chaos a neistotu. Otec nemá záujem spochybňovať rolu matky v živote syna a nemá v úmysle jej odopierať pravidelný a dostatočný kontakt s A.. Maloletý však túži po jednom stabilnom domove, za ktorý považuje dom, v ktorom vyrastal. Na základe uvedených skutočností má otec za to, že v danom prípade existuje naliehavý právny záujem na dočasnej úprave pomerov k maloletému A. neodkladným opatrením, a to vzhľadom na objektívny, ale aj subjektívny stav právnej neistoty maloletého dieťaťa a taktiež aj otca, keďže súčasný faktický stav výkonu práv a povinností k maloletému nekorešponduje s aktuálne právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím, čo predstavuje riziko pristúpenia k súdnemu výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, ak by matka takýto návrh tunajšiemu súdu podala.

3. K návrhu priložil otec úradné záznamy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Malacky zo dňa 20.11.2023, 29.11.2023, 04.12.2023, fotografie a rozsudok tunajšieho súdu č.k. 9P/50/2023-59 zo dňa 11.7.2023.

4. Z rozvodového spisu sp. zn. 9P/50/2023 vedeného tunajším súdom súd zistil, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/50/2023-59 zo dňa 11.07.2023 bolo rozvedené manželstvo rodičov maloletého, pričom súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa rodičia dohodli, že maloleté deti E., A. a A. B. budú zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy od nedele párneho kalendárneho týždňa od 17:30 hod. do nasledujúcej nedele nepárneho kalendárneho týždňa do 17:30 hod. a otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy od nedele nepárneho kalendárneho týždňa od 17:30 hod. do nasledujúcej nedele párneho kalendárneho týždňa do 17:30 hod. Miestom odovzdania a prevzatia maloletých detí bude miesto bydliska odovzdávajúceho rodiča. Výživné sa počas trvania striedavej osobnej starostlivosti neurčilo.

5. Podľa úradného záznamu ÚPSVaR zo dňa 20.11.2023 sa v tento deň dostavil otec spolu s maloletým A. na úrad bez predchádzajúceho ohlásenia. Otec uviedol, že prechádzajúci deň si mala matka prevziať všetky 3 maloleté deti do svojej starostlivosti, ale maloletý A. odmietol k matke ísť, a preto zostal u otca. Rodičia spolu nekomunikujú, to že A. zostane u otca sa otec dozvedel od maloletého, ktorý ako dôvod uviedol, že sa mu matka vyhráža. Otec uvádzal, že keď je maloletý u neho, tak nemá v škole problémy, nenosí poznámky, keď je u matky, má poznámky stále. Otec sa chcel informovať, čo má robiť v situácii, keď si matka neprevezme dieťa do svojej starostlivosti a on má prispôsobené pracovné povinnosti tomu, ako rodičia zabezpečujú striedavú starostlivosť. Otec bol poučený, že v prvom rade by mali rodičia spolu komunikovať. Otcovi bolo odporúčané, že ak bude situácia pretrvávajúca, môže zvážiť návrh na zmenu zverenia maloletého do svojej starostlivosti. Otec sa vyjadril, že by nerád delil deti. Otec bol poučený, že je treba maloletého motivovať, aby sa minimálne realizoval styk s matkou.

6. Podľa úradného záznamu ÚPSVaR zo dňa 29.11.2023 bol na úrade s maloletým A. a jeho bratom E. vykonaný pohovor bez prítomnosti otca. Otec maloletého bol poučený, že v súvislosti s výchovnými problémami maloletého A. je potrebné, aby maloletý navštívil psychológa Centra poradenstva a prevencie v Malackách. Toto bolo rodičom odporúčané už v roku 2020, podľa vyjadrenia oboch rodičov však maloletý psychológa nenavštevoval. Otec predbežne súhlasil, aby s rodinou spolupracoval subjekt, ktorý bude rodine poskytovať psychologické a sociálne poradenstvo.

7. Podľa úradného záznamu ÚPSVaR zo dňa 04.12.2023 sa na úrad dostavil otec, ktorý oznámil, že maloletý dňa 03.12.2023 opätovne odmietol ísť k matke, ktorá má v tento týždeň podľa rozsudku zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Ako dôvod maloletý uviedol, že sa matky bojí. Pracovníci úradu otcovi povedali, že sa im javí vysoko nepravdepodobné, že sa maloletý matky bojí, vzhľadom na jeho komunikáciu s matkou. Výpisy zo vzájomnej komunikácie matka doložila úradu. Otec uviedol, že maloletý sa cíti dotknutý, že ho matka „nahlásila“ na úrad so žiadosťou o riešenie výchovných problémov. Otec uviedol, že sa snažil maloletého motivovať, aby išiel k matke, maloletý to však odmieta. Otcovi odporučili, aby počkal s podaním návrhu na zmenu zverenia maloletého a za najvhodnejšie považoval úrad riešiť vypätú situáciu v rodine absolvovaním psychologického a sociálneho poradenstva.

8. Podľa správy zo šetrenia pomerov v rodine maloletého Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Malacky zo dňa 10.01.2021 vykonaným šetrením v domácnosti otca bolo zistené, že otec býva rodinnom dome v E., ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve rodičov maloletého. Maloletý má v dome otca samostatnú izbu, ktorá je zariadená manželskou posteľou, vstavanou skriňou, pracovným stolom a poličkami. V domácnosti bolo v čase šetrenia upratané, teplo a hygiena bola na veľmi dobrej úrovni. Maloletý A., ako aj jeho súrodenci E. a A., majú v domácnosti otca vytvorené vhodné podmienky pre svoj fyzický, psychický a citový vývin. Otec je zamestnaný v spoločnosti H. G. I. J. K. L. na pozícii production manager s priemerným čistým príjmom cca 1.800,- Eur mesačne. V tejto spoločnosti otec pracuje od 01.01.2024, predtým bol zamestnaný v spoločnosti Plastic Omnium Auto Exteriors, s.r.o. v M. ako projektový manažér s rovnakým príjmom. Otec v rámci vykonávaného sociálneho šetrenia uviedol, že v súčasnosti s matkou maloletých detí nekomunikujú vôbec. Podľa vyjadrenia otca je maloletý A. od 12.11.2023 nepretržite v jeho osobnej starostlivosti a s matkou sa odvtedy odmieta stretávať. Otec uviedol, že na začiatku, keď maloletý odmietol ísť k matke, tak to otcovi zdôvodnil tým, že matka sa mu vyhrážala privolaním polície, a potom tým, že mal pokaziť výťah v bytovom dome, v ktorom mala matka prenajatý byt, pričom podľa matky to malo byť zachytené na kamerovom zázname, avšak maloletý A. tvrdí, že to nie je pravda. Podľa otca poslednou vecou, ktorú maloletý matke vyčíta, je skutočnosť, že ho matka „nahlásila“ na úrade v súvislosti s výchovnými problémami, pričom na úrad zaslala aj maloletého sms správy, resp. správy z aplikácie WhatsApp. Od tej doby nechce maloletý podľa slov otca s matkou vôbec komunikovať, ani k nej nechce chodiť. Otec uviedol, že sa maloletého snaží motivovať, aby sa s matkou aspoň stretával, aj počas posledného víkendu v sobotu, t.j. dňa 06.01.2024, otec chcel, aby maloletý išiel spať k matke, nakoľko otec sa mal zúčastniť súkromnej akcie v Bratislave, maloletý však k matke ísť odmietol. Podľa slov otca maloletý najprv s matkou komunikoval v tom zmysle, že k nej pôjde, pričom otec nevie, čo sa stalo, že maloletý napokon k matke nešiel, ale nakoniec spal u starej matky zo strany otca v E.. Podľa otca predtým, keď sa realizovala striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov o maloletého, tak bol maloletý A. utiahnutý, aj keď napr. videl na futbalovom ihrisku svojich kamarátov, tak ich len pozdravil, ale nechcel si ísť s nimi kopať loptu, odkedy je však u otca, tak je otvorenejší a viac chodí s kamarátmi von. Otec uviedol, že naposledy, t.j. dňa 31.12.2023, keď si matka prišla prevziať maloleté deti do svojej starostlivosti, tak prišla sama, čo bolo výnimočné, lebo inak si pre deti chodí v sprievode kamarátok z práce. Podľa slov otca boli všetci v predsieni a matka začala konverzáciu smerujúcu k tomu, aby maloletý A. išiel k nej, maloletý mal pripravené veci, ale povedal, že k matke nejde, potom ho matka požiadala, aby ju objal, čo maloletý odmietol, matka ho však objať nešla a následne začala otcovi pred maloletými deťmi vyčítať, že či je spokojný. Potom matka odišla len s maloletými deťmi E. a A.. Podľa otca sa bežne stáva, že keď si matka príde vyzdvihnúť deti, tak sa s maloletým A. vôbec nebaví, napriek tomu, že sa vidia, maloletého len pozdraví, ale inak sa s ním nerozpráva. Na ďalší deň potom matka začne maloletému písať správy, ako jej maloletý chýba, čo sa otcovi podľa jeho vyjadrenia javí ako účelové. Otec tiež uviedol, že maloletý A. odmieta ísť k matke aj len vtedy, keď si otec ide k matke vyzdvihnúť maloleté deti E. a A.. Odkedy je maloletý A. v osobnej starostlivosti otca, tak matka otcovi podľa jeho vyjadrenia žiadnym spôsobom finančne neprispieva na výživu maloletého. Otec uviedol, že matka sa už predtým odmietla podieľať na výdavkoch spojených s nástupom maloletých detí do školy. Oblečenie do školy, darčeky učiteľkám v 1. školský deň a základné školské pomôcky kupoval podľa svojich slov otec, pričom matku požiadal, aby mu na tieto náklady prispela, matka však nereagovala. Podľa vyjadrenia otca matka poberá daňový bonus aj rodinné prídavky na všetky 3 maloleté deti. Podľa vedomostí otca matka maloletému A. píše správy prostredníctvom mobilného telefónu, ale maloletý s ňou nechce komunikovať, a to z toho dôvodu, že tie správy matka posielala na úrad práce. Z viacerých vyjadrení maloletého má otec vedomosť, že maloletý sa cíti dotknutý tým, že ho matka „udala“ na úrade práce. Otec uviedol, že po tom, čo sa na úrade riešili výchovné problémy s maloletým A., ktoré avizovala matka, snažil sa s maloletým porozprávať o nevhodnej komunikácii s matkou, maloletý však otcovi povedal, že sa s ňou baví normálne. Matka v tejto veci otca podľa jeho slov neoslovila, aby jej s maloletým pomohol. Otec uviedol, že Centrum poradenstva a prevencie Malacky, ktoré maloletý A. v minulosti z dôvodu výchovných problémov navštevoval, pričom rodičom, resp. zatiaľ len otcovi, bolo odporúčané, aby toto centrum maloletý začal opätovne navštevovať, zatiaľ neoslovil. Maloletý A. je v súčasnosti žiakom 5. ročníka Spojenej školy sv. B. J. K. A., maloletá A. je žiačkou 1. ročníka tej istej školy a maloletý E. je žiakom 1. ročníka N. N. J. Duálnej akadémie v G.. Poplatky za ZRPŠ v školskom zariadení, ktoré navštevujú maloleté deti A. a A., by sa podľa otca mali uhrádzať až na konci januára 2024. V školskom zariadení, ktoré navštevuje maloletý E., sa podľa otca poplatok za ZRPŠ neuhrádza. Detským lekárom maloletých detí je MUDr. Emília Gajdárová s ambulanciou v E. a v A.. Otec uviedol, že maloletý A. má kožné problémy a otec s ním navštevuje dermatovenerologickú ambulanciu v Malackách, inak je maloletý zdravý.

9. Dňa 08.01.2024 vykonali pracovníci úradu ohlásené sociálne šetrenie aj v mieste bydliska matky v Malackách. Matka býva v 2-izbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve starej matky. V domácnosti žije matka spolu so starou matkou a s maloletými deťmi, v čase, keď sú v osobnej starostlivosti matky. Deti majú v byte samostatnú izbu, ktorá slúži aj ako spálňa matky. V detskej izbe je poschodová posteľ, na ktorej spávajú maloleté deti A. a A., v čase, keď sú u matky, pričom matka vtedy spáva na lôžku, ktoré sa dá vysunúť spod poschodovej postele. V domácnosti bolo v čase šetrenia upratané, teplo a hygiena bola na veľmi dobrej úrovni. Maloletý A., ako aj maloleté deti E. a A., majú v domácnosti matky vytvorené vhodné podmienky pre svoj fyzický, psychický a citový vývin. Matka pracuje v spoločnosti F. O. N. K. A. P. pozícií market operátor s priemerným čistým príjmom 1.500,- Eur mesačne bez daňového bonusu. Matka poberá daňový bonus, ako aj rodinné prídavky na všetky 3 maloleté deti s tým, že nakoľko sa rodičia nedohodli inak, rodinné prídavky bude polroka poberať otec. Matka v rámci vykonávaného sociálneho šetrenia v jej domácnosti uviedla, že v súčasnosti spolu rodičia komunikujú minimálne len v nevyhnutných prípadoch, kedy musí matka otca informovať o záležitostiach týkajúcich sa maloletých detí. Podľa matky otec s ňou začal komunikovať o nevyhnutných veciach týkajúcich sa maloletých detí (o ich zdravotnom stave) až po tom, čo to 2-krát urobila matka. Matka uviedla, že maloletý A. je od 12.11.2023 nepretržite v osobnej starostlivosti otca a s matkou sa odmieta stretávať. Podľa slov matky už pred prvou nedeľou, kedy mal ísť maloletý k matke, ale nešiel, matke povedal, že k nej nemusí ísť a zdôvodnil to tým, že ak k matke nepôjde, dostane od otca PLAYSTATION 5, čo mu otec sľúbil. Matka podľa svojho vyjadrenia každý raz chodila preberať maloleté deti od otca so svedkom, aby tento videl, že maloletý A. nie je pripravený na prevzatie matkou, pričom podľa matky druhýkrát, keď mal ísť maloletý k matke a nešiel, ani nebol v čase prevzatia doma. Matka uviedla, že keď si príde k otcovi pre deti, vždy volá aj maloletého A., aby išiel s ňou, ten jej však odpovie, že nejde, lebo nemusí, a potom sa ešte obráti na otca s otázkou, či musí ísť, na čo mu otec podľa matky odpovie, že nemusí a že to pôjdu v pondelok nahlásiť na úrad práce. Podľa slov matky maloletá A. tento týždeň, keď bola u nej, povedala matke, že keď nebude chcieť k nej ísť, tak k nej ísť nemusí. Matka uviedla, že maloletá jej to povedala prvýkrát, matka sa s ňou o tom porozprávala a maloletej to vysvetlila. Matka ďalej uviedla, že aj keď k nej maloletý A. nechodí, komunikuje s ním telefonicky alebo prostredníctvom správ cez aplikáciu WhatsApp. Podľa vyjadrenia matky posledný víkend, keď mali byť maloleté deti celý týždeň už od predošlej nedele, t.j. odo dňa 31.12.2023, u nej, tak v piatok, t.j. dňa 05.01.2024, písal maloletý A. matke, že otec mu povedal, že keď matka chce, tak môže pre neho prísť, pretože otec išiel preč. S matkou sa maloletý podľa jej slov telefonicky dohodol, že matka pre neho príde, potom však matke písal, že netreba, aby pre neho prišla, pretože otec nebude preč až tak dlho. Matka uviedla, že v sobotu, t.j. dňa 06.01.2024, dal opäť maloletý A. matke vedieť, že má ísť k nej na 1 noc, lebo otec ide preč. Podľa matky sa s ňou maloletý dohodol, že otec ho k nej o 18:00 hod. privezie, nakoniec však neprišiel, matke napísal, že dnes nepríde a že spí u starej matky (otcovej matky). Keďže matka ho spolu s jeho súrodencami čakali, objednali pizzu, tak mu podľa svojich slov napísala, že ho čakajú a že sa k nej správajú nepekne, na čo jej maloletý odpísal, že on nevedel, že spí nakoniec u starej matky. Matka uviedla, že otec ohľadom toho, či maloletý A. pôjde ale nepôjde k matke, s matkou vôbec nekomunikoval. Podľa vyjadrenia matky, čo sa týka vulgárnej komunikácie maloletého A. s matkou, je to teraz jemnejšie, ale je k nej stále drzý. Matka uviedla, že o tom, že maloletý A. s matkou komunikuje vulgárne, otca neinformovala, ani ho neoslovila s tým, aby mu otec dohovorel, a to z toho dôvodu, že keď mal maloletý takéto správanie ešte počas spoluzitia rodičov a matka otca požiadala, aby maloletemu dohovorel, otec jej odpovedal „Staraj sa!“ a nechal na matku, ktorá podľa neho mala ten problém, aby si ho vyriešila. Ešte, keď spolu rodičia žili, otec matku podľa jej vyjadrenia nerešpektoval, čo deti vnímali, a taktiež mali rodičia dvojakú výchovu, pri výchovných postupoch sa nezhodli. Matka tiež uviedla, že odkedy je maloletý A. u otca, matka nezaslala otcovi žiadne výživné na maloletého, otec ju o to ani nežiadal. Matka sa vyjadrila tak, že nesúhlasí so zverením maloletého A. do osobnej starostlivosti otca. Záverom správy bolo uvedené, že rodine bolo odporúčané odborné poradenstvo, zatiaľ sa ale nezačalo realizovať. Poradenstvo by malo byť zamerané prioritne na riešenie výchovných problémov maloletého A. a sekundárne tiež na zlepšenie vzájomnej komunikácie rodičov a zjednotenie ich výchovného postupu, nakoľko pri riešení výchovných problémov maloletého je nevyhnutné, aby rodičia postupovali jednotne.

10. Podľa správy ÚPSVaR Malacky zo dňa 09.01.2024 bol dňa 29.11.2023 vykonaný pohovor s maloletým A. a jeho bratom E., ktorý bol vykonaný v súvislosti s výchovnými problémami s maloletým A., o ktorých úrad informovala matka. Maloletý A. pri pohovore uviedol, že v škole ktorú navštevuje – O. Q. K. A. N. mu nepáči a chcel by chodiť do školy v E., a to kvôli kamarátom a chce tam aj športovať. V škole v Malackách pozná iba svoju triedu, kamarátov má len v triede, s učiteľmi si rozumie. Vo voľnom

čase je na mobile alebo ide von, s otcom chodí korčuľovať a aj na zápasy. S mamou nikam nechodí, nikam ho neberie. Mama ho nechcela voziť na tréningy na hokej, dôvod mu neuviedla. Poukázal na skutočnosť, že u mamy mu nie je dobre, mama na neho kričí - kričí iba po ňom, vyhráža sa mu políciou alebo že bude mať maloletý problémy. Tieto vyhrážky podľa neho niekedy majú dôvod, inokedy nie, napríklad keď robí sestre zle, aj keď jej nerobí nič strašné. Ak by mal problém, išiel by za otcom. Otec sa o nich stará, venuje sa im. Maloletý svoj vzťah k otcovi opísal ako lepší, zároveň uviedol, že aj s mamou je niekedy dobrý vzťah. Poznámky zo školy mama nerieši s maloletým ale s učiteľkou, len niekedy sa na to opýta. Otec to s ním niekedy rieši, otcovi vždy povie, čo sa stalo, otec buď niečo zakáže alebo mu to maloletý vysvetlí. Matka maloletému, keď je u otca, niekedy volá, ako sa má alebo mu píše, na čo on reaguje. Inak on mame nepíše. K vulgarizmom, ktoré maloletý používa v komunikácii s matkou uviedol, že aj matka mu vulgárne nadávala napr. raz v aute, vtedy nadávala aj jemu aj E., iba za to, že sa rozprávali o jej kamarátovi/frajerovi, matka sa vtedy rozplakala. Keď si matka prišla k otcovi po maloletých, tak sa A. ani nespýtala či ide s nimi, on si myslel, že sa ho opýta. On predtým mame povedal, že mu tam nie je dobre a k nej nechce chodiť. Nevie či s tým mama súhlasila, nepýtal sa jej. Otcovi to hovoril v utorok, že v nedeľu k matke nepôjde. Maloletý uviedol, že už dlhodobo chce chodiť do školy do Jakubova. Volal vtedy v utorok matke, že keďže mu nechce podpísať prihlášku, tak zostane u otca, otec mu to podpíše. Povedal matke, že zaostane u otca, lebo chce chodiť do E.. Škola sa riešila ešte, keď žili všetci spolu, matka s tým nikdy nesúhlasila, otec súhlasil. Podľa mamy nie je dôvod, aby menil školu. Maloletý bol poučený o možných dôsledkoch pokračovania jeho nevhodného správania v škole (narúšanie vyučovacieho procesu, nerešpektovanie učiteľa...), ktoré je predmetom poznámok. Maloletý uviedol, že chodí k školskému psychológovi. K poznámkam za pomôcky uviedol, že ich dostával najmä, keď bol u matky. Napríklad mu chýbala mesiac výtvarná a telesná, tú potom kúpila matka. Uvádza, že rodičia nekomunikujú, nevedia sa nikdy dohodnúť. Maloletý uviedol, že vždy chcel bývať u otca, otcovi to najskôr prekážalo, teraz mu to nevadí. Dlhšie hovoril, že nechce bývať u mamy. Podľa maloletého to, že zostal u otca je mame jedno, nenapísala mu, že jej to vadí, nemá ten pocit že jej to vadí alebo že jej maloletý chýba. Písala mu to len raz alebo dvakrát a nenapísala aj niečo také, že tam má maloletý prísť. Napíše len „chýbaš mi“ a nič iné. Je mu jedno, či by mama napísala, že chce, aby tam prišiel, ale ak by to napísala, nejako by sa možno rozhodol. U otca chce zaostať kvôli tej škole, ktorú chce zmeniť a u mamy mu nie je dobre. Ak by mama súhlasila so zmenou školy, zmenil by sa jeho postoj k mame. Mal by k nej potom dobrý prístup. Už dlho jej hovoril, že bude dobrý, ak ho tam dá. Chce školu zmeniť už dva roky. Aj keby rodičia spolu komunikovali, mama by podľa neho so zmenou školy nikdy nesúhlasila. Maloletému bolo vysvetlené, že musí s mamou komunikovať iným spôsobom, vysvetliť jej svoje predstavy a pocity. Podľa maloletého mama dobre vie, o čo ide, s mamou riešil veci, čo by chcel, ale nikdy mu to nedovolila. Nevie, čo by mamu potešilo, jedine jeho správanie. Uviedol, že nechce byť u otca stále, chcel by byť napríklad cez týždeň u otca a celý víkend u mamy. Túto predstavu otcovi rozprával, mame ešte nie. Otec s tým súhlasil.

11. Brat maloletého – maloletý E. pri pohovore uviedol, že si neželá, aby s niektorými časťami pohovoru boli rodičia oboznámení, čo súd s ohľadom na právo maloletého dieťaťa na súkromie vyplývajúce z čl. 16 Dohovoru o právach dieťaťa, potrebu ochrany pred konfliktom lojality a najlepším záujmom maloletého dieťaťa (čl. 3 Dohovoru) s poukazom na čl. 3 ods. 2 a čl. 4 Civilného mimosporového poriadku v spojení čl. 5 Zákona o rodine rešpektuje a uvedené rodičom nesprístupní. Z pohovoru s maloletým E. v ostatnom vyplynulo, že A. je podľa E. strašný, stále robí krik aj u otca aj u mamy, keď niečo nedostane alebo sa mu niečo nepáči. Keď je u mamy, je to so správaním A. horšie ako u otca. U otca, čo si povie, to dostane. Mama sa snaží, aby bol A. lepší, milší. Správanie A. vníma E. voči rodičom ako nevhodné. Najmä k mame je A. nepríjemný, k otcovi si nedovolí. Mama mu maximálne hovorí, nech sa prichystá do školy, vtedy začína hádka, lebo A. sa to nepáči a vtedy nastane krik a E. to musí počúvať. On to už radšej nerieši, skúšal to riešiť, ale brat je ignorant. Podľa E. mama nechce od A. veľa, iba mu chce dobre. E. voľný čas ani nemá, chodí domov až večer. Mama sa podľa neho snaží A. venovať, ponúka mu či niekam nepôjdu, ale on nechce, je uzavretý. A. je na mobile. Aj u tatina robí to isté. A. s otcom niekam chodí, on s nimi nechodí, lebo s A. nevydrží, A. ho provokuje. So sestrou má E. najlepší vzťah. E. mamu nepočul nadávať, možno len keď sa buchla. A. nadáva každý deň. A. navrhuje A. pomoc s úlohami, on na to kašle a ide na mobil. V striedavej starostlivosti by chcel byť E. len so sestrou. Bez A. je u mamy pokoj, všetci sa rozprávajú, keď je tam A., je tam iba krik. Vyhovovalo by mu mať opačný interval striedavej starostlivosti, ako má brat A.. Večer po škole je unavený a nechce počúvať hádky. Od mamy E. vie, že mame vypisuje A. vulgarizmy. A. správanie voči mame bolo také, aj keď bývali všetci spolu, otec sa vtedy matky nezastal. Teraz sa rodičia vôbec nebavia. E. už dlho hovoril, že by chcel chodiť k rodičom bez

A.. Mame to hovoriť, otcovi si nepamätá či to hovoriť. E. často robí zle sestre, provokuje, aby sa proste kričalo. A., vie byť aj normálny. Ak ho napomenie otec, tak to zaberie, ak matka tak tú nepočúva, ignoruje.

12. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

15. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

16. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

17. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

18. Neodkladné opatrenie je svojím charakterom výnimočným prostriedkom súdnej ochrany smerujúcim k úprave pomerov a umožňuje rýchle a pružné riešenie takej situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu v záujme rýchlej a účinnej ochrany práv a oprávnených záujmov dotknutých osôb. Základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď súd o neodkladnom opatrení rozhoduje. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

19. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

20. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine). Medzi záujmami dieťaťa a rodičov musí byť zachovaná rovnováha, pričom pri hľadaní tejto rovnováhy musí byť osobitný význam venovaný najvyšším záujmom dieťaťa, ktoré môžu prevažovať nad záujmami rodiča (Uznesenie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 379/2010).

21. Neodkladné opatrenie v konaní starostlivosti súdu o maloleté deti je namieste vtedy, ak riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je bezprostredne ohrozená jeho výživa alebo výchova, ak musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne ide o iné dôležité záujmy maloletého.

22. Po oboznámení sa s návrhom otca, doloženými správami ÚPSVaR Malacky, záznamom z pohovoru s maloletými deťmi a vykonanom dokazovaní v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie o neodkladnom opatrení, dospel súd k záveru, že nie je daná potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením. Neodkladné opatrenie je výnimočným inštitútom a slúži na riešenie situácií, ktoré skutočne neznesú odklad a nemá sa ním obchádzať či nahrádzať konanie vo veci samej. Je zrejmé, že medzi matkou a maloletým došlo k narušeniu vzťahov. Dochádza medzi nimi ku konfliktným situáciám, pričom s maloletým sú už dlhodobejšie výchovné problémy, ktoré rodičia nezvládajú, čo je nepochybne dôsledkom aj absentujúcej komunikácie medzi rodičmi. Súd však nemal za osvedčené, že by matka bola nespôsobilá vykonávať starostlivosť o maloletého. V súčasnosti je stav taký, že vo vzťahu k maloletému sa právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutie nerealizuje, pričom je otáznе, do akej miery otec využíva svoje výchovné pôsobenie na maloletého a snaží sa ho motivovať k pobytu u matky v termínoch určených v súdnom rozhodnutí. Vzniknuté problémy s realizovaním striedavej osobnej starostlivosti ako aj výchovné problémy maloletého, zjednotenie výchovného prístupu rodičov k maloletému a absenciu vzájomnej komunikácie je namieste riešiť v prvom rade absolvovaním adekvátneho poradenstva, ktoré podľa správy ÚPSVaR bolo rodine odporučené a nie cez inštitút neodkladného opatrenia okamžitou zmenou zverenia maloletého. Možnosť podania návrhu na výkon rozhodnutia zo strany matky rovnako sama o sebe nemôže byť dôvodom na nariadenie otcom navrhovaného neodkladného opatrenia. Otec zároveň do istej miery protichodne uvádza, že matka o maloletého záujem nejaví, neusiluje o maloletého a zároveň sa obáva výkonu rozhodnutia.

23. Až na základe výsledkov riadneho dokazovania v konaní vo veci samej, kde sa súd bude dôkladne zaoberať dôvodmi odmietania striedavej osobnej starostlivosti zo strany maloletého a výchovným pôsobením každého z rodičov na maloletého, bude možné dostatočne posúdiť či je namieste ponechať striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov alebo je v záujme maloletého zmena zverenia maloletého do starostlivosti len jedného z rodičov.

24. Súd rovnako nemal za osvedčenú potrebu uložiť matke povinnosť prispievať na výživu maloletého neodkladným opatrením. S ohľadom na príjem otca súd dospel k záveru, že výživa maloletého nie je nijako ohrozená. Matka je pripravená plniť si svoju vyživovaciu povinnosť výkonom striedavej osobnej starostlivosti o maloletého, pričom práve otec aktuálne nerešpektuje, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok a maloletého matke v určenom čase neodovzdáva. Z návrhu otca nevyplývalo, že by otec od času, kedy je maloletý u neho, žiadal od matky výživné na maloletého a matka na výživu maloletého prispieť napriek tomu odmietla. V prípade, ak v konaní vo veci samej dôjde k zmene zverenia maloletého, súd sa po vykonaní dokazovania s otázkou výživného v konečnom rozhodnutí riadne vysporiada. Samozrejme je potrebné, aby si matka vyživovaciu povinnosť plnila ku všetkým svojim deťom, súd však zatiaľ nemá na základe čoho prijať záver, že matka plnenie vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletému A. odmieta. Aj v tejto otázke je namieste, aby sa rodičia v prvom rade pokúsili dohodnúť.

25. S ohľadom na uvedené, súd nezistil dostatočné dôvody na zasahovanie do aktuálnej úpravy rodičovských práv a povinností neodkladným opatrením a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

26. Súd apeluje na rodičov maloletého, aby využili možnosť odporúčaného odborného poradenstva a v otázke starostlivosti o maloletého nesúperili, ale konali vždy s ohľadom na najlepší záujem maloletého a jeho zdravý psychický a fyzický vývoj, za ktorý sú obaja rovnako zodpovední. Rodičia by si mali uvedomiť, že aj keď ich vzťah sa rozpadol, rodičmi maloletých detí zostávajú naďalej a musia sa naučiť spolu komunikovať a riešiť vzniknuté problémy na prospech každého z ich maloletých detí. Prvoradou povinnosťou rodičov je konať v najlepšom záujme dieťaťa a tento uprednostniť pred svojimi osobnými záujmami. Povinnosťou milujúcich rodičov je sa vždy v prvom rade pokúsiť o dohodu, pričom súd by mal do rodinných vzťahov autoritatívne zasiahnuť naozaj až vtedy, keď je to nevyhnutné. Rodičovská dohoda je najlepším nástrojom na usporiadanie a stabilizovanie rodinných pomerov vo vzťahu k maloletému dieťaťu.

27. Súd posudzoval len či je dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie. Súd poznamenáva, že predmetné rozhodnutie neprejudikuje rozhodnutie súdu vo veci samej. V konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému súd rozhodne na základe riadne vykonaného dokazovania, pričom prvoradým hľadiskom bude najlepší záujem maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, trojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.